

Ofizialtasuna eta zerrenda bakarra

Mikel Basabe
IRAKASLEA

Mikel Asurmendiri irakurri nion ARGIAN bertan Hegoaldeko ez dugula Iparraldearen berri (ia) ezagutzen. Esango nuke egia dela, eta gaineratuko nuke Nafarroaren errealitateari buruzko ezagutza ere, behar baino mugatuagoa dugula Mendebaldean.

Horregatik pentsatzen dut korner honetako gehien-gehienek jakingo dugula euskara ez dela ofiziala Nafarroa osoan, baina askoz gutxiago izango gara zerrenda bakarraren kalapitaz jakitun gaudenok.

Ostera, bi-biak dira eztabaidagai uneotan Nafarroan, eta biek dute ardatz bera: euskara.

Aspaldiko erreibindikazioa da euskara Nafarroa osoan izatea ofizial. Aurreko parlamentuekin ezinezkoa bazen, oraingoarekin ere bai. UPN, PSN eta PP kontra daudela gauza jakina da. Baina Ezkerra ere kontra dago, eta hura barik ez dago, gaur-gaurkoz, legea aldatu eta ofizialtasuna foru-erkidago osora zabaltzerik. Kito.

Hori esanda, iruditzen zait arrazoi puntu bat baduela Joxerra Olanok, LARRUN 223n dioenean berriro ere oposizioan izatekotan zaila izango dela ofizialtasuna eskatzea, agintean izan bitartean hura gauzatu ez bada. Gauzatzerik ez badago ere, ofizialtasuna aldarrikatu egin behar da, orain ere bai. Baina: lehenengo-lehenengo, ofizialtasunak zer esan gura duen argitu behar da. Horren bitartez -bitartekoa baino ez baita- zer bilatzen

dugun definitu beharrean gaude. Ez bakarrik euskal hiztunari zein eskubide ekarriko liokeen, baizik eta -batez ere, esango nuke nik- ofizialtasun horrek zein betebeharrak ekarriko liokeen euskaraz ez dakien nafarrari. Izan ere, pentsatzen badugu ofizialtasunak derrigor ekarri beharko lukeela euskara Nafarroa osoan ikasi beharra, orduan etxekalte ariko ginatke. Tren hori aspaldi joan zen (joaten utzi genion?) eta EAEn duela ia berrogei urte posible izan zena ezinezkoa da gaurko Nafarroan, non euskararen bultzada eskubideen errespetuan oinarritu behar den, ez betebeharrak ezartzearekin. Eta eskubideetan oinarrituta ere, nahikoa lan: begiratu bestela Ezkerraren jarrera hezkuntzako zerrenda bakarraren gaian.

Lanerako ildoak, beraz: ofizialtasuna, nafar elebidunen eskubideak Nafarroa osora zabaltzeko, baina ez elebarrari hizkuntza betebeharrak ezartzeko. Administrazioako lanpostuetarako, EAEko sistema zein den ondo azaldu, hala eskatzen den euskara mailaz, nola euskara ezagutzaren bat jartzeko jarraitzen den prozeduraz-, eta Araneraren Legeari begiratu bat eman.

Eta definitzea eskatzen ari naizenez, beste eskaera bat ere egingo dut Mendebalde honetatik: jakin gura nuke Kontseiluak zer iritzi duen euskararen kaltetan izango diren Heziberri eta 3L ereduaren gainean. Horretaz ez baitiot txintik entzun. ■

Balirau

Itxaro Borda
IDAZLEA

Astekari honetan berean, kronikariek ederki agertu dute Kataluniako aferak nola atxikitzen gaituen hatsa trenka hurren: egun oroz zerbait berri jaukitzen zaigu, alde batetik edo bestetik, guztiak, iragan urriaren 27ko Kataluniako Errepublikako deklarazioaz (15:27) geroztik are gehiago dabilzala, din-dil, leize gainean hedatu burdinazko hariaren orekan.

Euskaldunak, anitzek diotenez, Bartzelonako katalanisten ekinari inbidiaz begira dagozkie "zergatik ez gu" galdezka bezala, ongi dakitelarik ez gara horretara prest, ez instituzionaliki, are gutxiago kolektiboki. Europak, halaber, ez du kuraia politiko askorik erakusten gertatua

eztabaidatzeko bederen, bakoitzak bere kalkuluak egiten ditu, Macronek adibidez, badaki leku seguretik Puigdemont hautatzen baldin badu, zer galduko duen Rajoyen parean (sostengu bat alabaina, Bruselan -ustez irabazle- negoziatu duen Langile Ibiltariaren akordioan).

Nik, alta, nahiko nuke beso-indarkak iraun dezan, aste bat, hilabete bat oraino, katalanen faborez bistan dena. Espainiako Gobernuak bereziki ez dezan bere kontrola zorrotz pean eman TV3 katea, *Nit I Dia* telesaila gaitzaren hirugarren sasoiaz gozatzea espero dudalako 2018an ere.

Balirau, lirauke: *Visca Sara Grau & Aitor!* ■